

3.6

consumo outros indicadores de benestar social vivenda cultura

Dentro do estudio do sistema de benestar social, cómpre incluir algúns indicadores que, non sendo tan básicos como a protección social, a educación ou a sanidade, si resultan de interese para coñecer a “boa saúde” dunha determinada sociedade. Na primeira parte do capítulo faise unha análise do consumo a partir dos datos da renda bruta familiar disponible e os indicadores de protección ó consumidor. Posteriormente, faise referencia á política de vivenda a través dos aspectos relacionados coas vivendas financiadas e os préstamos concedidos para vivendas de protección oficial segundo modalidades de actuación protexidas. Finalmente, analízanse aspectos relacionados coa cultura como a actividade editorial, os medios de comunicación e as bibliotecas.

Consumo

A análise deste apartado, baseado na información facilitada polo INE, o Instituto Galego

de Consumo (IGC) e Funcas, está dividida en dous grandes bloques. Nunha primeira parte, estudiárase a capacidade de compra das familias, salientando o incremento da capacidade de compra das familias galegas, e nun segundo bloque, comentarase a protección ó consumidor, tomando como indicadores o número de consultas presentadas no IGC e a actividade da Xunta Arbitral de Consumo.

Respecto ás actividades de protección ó consumidor hai que salienta-la creación do Euro-Observatorio Galego (Decreto 289/1999, do 14 de outubro) co obxecto de se-lo medio de seguimento e control durante o proceso de implantación do euro, evitando abusos e garantindo a transparencia e resolvendo os conflictos que puidesen xurdir ós consumidores.

• *Renda familiar bruta disponible.-*

A evolución do consumo privado está ligada basicamente á evolución da renda familiar disponible, magnitude que indica o poder

CADRO 3.6.1.
Gasto medio por persona nas CC.AA. 1998-99 (1)

	Total	1998		1999		99/98	
		Alimentos, bebidas e tabaco	Resto	Total	Alimentos, bebidas e tabaco (en pesetas)	Resto	Total
Andalucía	202.147	44.723	157.424	220.155	48.816	171.339	8.9
Aragón	249.008	57.940	191.068	246.573	53.066	193.507	-1,0
Asturias	254.379	54.065	200.314	247.910	51.963	195.947	-2,5
Baleares	242.950	45.435	197.515	281.236	54.204	227.032	15,8
Canarias	218.472	54.642	163.830	214.615	42.060	172.555	-1,8
Castilla y León	242.170	67.349	174.821	274.339	63.980	210.359	13,3
Castela - A Mancha	221.701	52.771	168.930	245.590	53.496	192.094	-5,0
Cataluña	189.936	49.101	140.835	205.471	46.099	159.402	10,8
C. Valenciana	253.442	57.512	195.930	285.915	60.349	225.566	8,2
Extremadura	219.793	47.746	172.047	226.497	50.426	176.071	-6,2
Galicia	212.660	51.999	160.661	229.397	56.473	173.124	8,0
Madrid	290.622	50.860	239.762	314.403	51.196	263.207	8,2
Murcia	206.123	52.989	153.134	210.093	51.075	159.018	1,9
Navarra	293.301	53.328	239.973	305.343	51.422	253.921	4,1
Pais Vasco	258.923	55.793	203.130	277.637	61.863	215.774	7,2
Rioxa	244.282	53.692	190.590	262.608	59.170	203.438	7,5
Ceuta e Melilla	190.645	44.903	145.742	259.460	46.089	213.371	36,1
Total	232.654	51.173	181.481	250.246	52.794	197.452	7,6
							3,2
							8,8

(1)os datos corresponden ó 4º trimestre de cada año
Fonte: INE

de compra das familias. Tal e como se indicou no apartado 1.2.- *Demandas Internas*, a renda familiar bruta disponible (RFBD) creceu en Galicia no ano 1999 un 6,5% respecto a 1998, para situarse en 4.372.282 millóns de pesetas, segundo os datos facilitados pola Fundación das Caixas de Aforros Confederadas (Funcas). En España, cun incremento do 7,5%, este poder de compra chegou ós 70.854.170 millóns de pesetas (**cadro 1.2.3.** *Renda Familiar Bruta disponible (poder de compra) nas CC.AA. 1998-99*).

Se se mide o poder adquisitivo a través da renda familiar per cápita, ésta aumentou un 6,7% en Galicia para acadar as 1.609.321 pesetas, en tanto que en España a renta familiar per cápita ascendeu a 1.772.354 pesetas (un 7,3% superior á do ano anterior).

Comparado coas outras comunidades autónomas, o índice por habitante (media española igual a 100) reflicte que Galicia está en 1999 máis lonxe da media que en 1998, acadando un 90,8 fronte ó 91,3 do ano anterior. Do cadro comparativo coas outras comunidades autónomas, dedúcese que 9 comunidades autónomas están por riba da media española: Aragón, Baleares, Castela e León, Cataluña, C. Valenciana, Madrid, Navarra, País Vasco e A Rioxá, e que Galicia está en mellor que Andalucía, Estremadura e Murcia.

O gasto medio por persoa en Galicia no cuarto trimestre de 1999, segundo os datos do INE, foi de 229.597 pesetas, un 8,3% menos do gasto medio por persoa para o conxunto do estado. Tal e como amosa o **cadro 3.6.1.**, en termos absolutos, o gasto medio por persoa en Galicia só é superior ó rexistrado en Estremadura, Castela A Mancha, Murcia, Canarias, Andalucía e C. Valenciana. Non obstante, en termos de crecemento, Galicia experimenta un crecemento superior á media española (8,0% e 7,6%, respectivamente), sendo superado por

Ceuta e Melilla, Baleares, Cantabria, Cataluña, Castela e León, Andalucía, Madrid e Castela a Mancha.

Desas 229.597 pesetas, Galicia adica un 24,6% á compra de alimentos, bebidas e tabaco, eido no que é superada tan só por Estremadura, cun 30,0%. En España, esta porcentaxe ascende ó 21,1%.

• **Protección ó consumidor.-**

Os servicios do Instituto Galego de Consumo atenderon, ó longo de 1999, un total de 10.681 consultas ou solicitudes de información, tal e como reflicte o **cadro 3.6.2.**, das que a maior parte das mesmas, 6.713, pertencen ó sector servicios. Comparado co ano anterior, o descenso do 16% do número de consultas ven explicado polo descenso do 39% das consultas correspondentes ós productos alimenticios e industriais, que compensan o aumento do 15% das consultas correspondentes ó sector servicios.

Os temas máis consultados polos consumidores galegos foron os relativos ós produtos téxtils e servicios de tintorería e lavandería, con 1.012; os da vivenda, que abranguen os de adquisición, aluguer e reparación das mesmas, con 975; das actividades de talleres de reparación de vehículos (950); e electrodomésticos e servicios de reparación, con 794.

No concernente ó número de reclamacións atendidas, éstas ascenderon a 3.545 fronte ás 2.973 do ano anterior, o que supón un incremento do 19%. O número de denuncias foi de 494, un 52,5% menos que no ano anterior, cando ascenderon a 1.041. Acadáronse entre reclamacións e denuncias un total de 4.039, un número similar ó de 1998.

Os temas que provocan maior número de reclamacións e denuncias son o sector servicios, e dentro deste, salienta o subsector dos téxtils, que abarca venda, limpeza e lavado

CADRO 3.6.2.

Consultas, reclamacións e denuncias presentadas en materia de consumo 1998-99

	1998	1999	99/98 (%)
Consultas	12.735	10.681	-16,1
productos alimenticios	2.278	1.383	-39,3
productos industriais	4.279	2.585	-39,6
sector servicios	5.818	6.713	15,4
Reclamacións atendidas	2.973	3.545	19,2
Denuncias	1.041	494	-52,5

Fonte: Instituto Galego de Consumo

CADRO 3.6.3.

Arbitaxe de consumo 1997-99: solicitudes presentadas diante da Xunta Arbitral de Consumo

	Solicitudes presentadas				Solicitudes admitidas	Solicitudes resoltas			Coantía media das reclamacións (en pesetas)
	polas asociacións de consumidores	polos consumidores	por organismos públicos	total		por mediación	por laudo	total	
1997	47	289	96	432	421	23	314	337	34.690
1998	62	449	171	682	676	55	406	461	142.988
1999	50	758	179	987	980	78	481	559	111.975
99/98 (%)	-	19,4	68,8	44,7	45,0	41,8	18,5	21,3	

Fonte: Instituto Galego de Consumo

destes productos con 467, automóbiles (venda e reparación) con 341 e servicios públicos de abastecemento con 241.

Ó longo de 1999 aumentou a actividade dos colexios arbitrais dependentes da Xunta de Galicia. Neste ano figuraban adheridas ó sistema arbitral de consumo en Galicia máis de 3.300 empresas, contando coa colaboración de 28 asociacións de consumidores e 57 asociacións empresariais.

Tal e como reflicte o **cadro 3.6.3.**, o número de solicitudes presentadas diante da Xunta Arbitral de Consumo ascendeu a 987, o que significa un aumento do 44,7% respecto ó ano anterior. O 76,8% do total de solicitudes foron presentadas polos consumidores, en tanto que os organismos públicos e as asociacións dos consumidores presentaron, respectivamente, o 18,1% e o 5%.

Ó longo de 1999, o 99,3% das solicitudes de arbitaxe presentadas foron admitidas (980), fronte ó 99,1% do ano anterior. Un 57% das mesmas foron resoltas, fronte ó 68,2% das solicitudes admitidas no ano anterior. Os sectores máis significativos en canto a incidencia das reclamacións, dentro dos que voluntariamente se adheriron ó sistema de arbitaxe, foron a telefonía (o 31% das reclamacións), as tintorerías co 18%, e os talleres de reparacións de automóbiles e roupa e calzado, co 5% das reclamacións cada unha.

Dos 481 laudos existentes en 1999, 412 foron adoptados por unanimidade (85,7%) e 48 mediante conciliación (10%). Un importante número de laudos foron dictados nun tempo inferior a un mes (86%) e 48 nun período inferior a dous meses.

Finalmente, a contía media das reclama-

CADRO 3.6.4.

Vivendas finanziadas nas CC.AA. (1) 1999: distribución segundo modalidades de actuacions protexidas

	Andalucía	Aragón	Asturias	Baleares	Canarias	Cantabria	Castela e León	Castela A	Castela e Mancha	Cataluña	C. Valenciana	Extremadura	Galicia	Madrid	Murcia	A Rioxa	Ceuta	Melilla	Total
Vivendas protexidas de nova construcción																			
Para venda																			
Grupo A (3)	8.514	352	619	61	826	209	430	1.173	2.184	6.381	476	1.217	581	34	281	30	149	23.517	
Grupo B (4)	-	183	170	47	-	-	31	105	1.158	4.214	-	1.076	2.638	80	480	-	10.077	-	
Grupo C (5)	2.753	265	-	46	444	334	574	122	96	1.535	703	352	62	49	-	-	-	7.440	
Para alquiler																			
A 10 años	24	152	-	-	576	-	59	-	147	9	-	-	48	24	42	-	-	1.081	
A 25 años	241	15	-	-	-	-	58	-	394	68	-	15	389	8	-	-	-	1.188	
Co-financiación de IPO de promoción pública																			
Para venda																			
Para alquiler	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	25	
Adquisición de outras vivendas existentes																			
Grupo A (3)	170	373	12	29	16	5	144	161	121	1.011	46	104	29	98	190	-	-	2.561	
Grupo B (4)	10	255	154	-	1	67	288	-	979	134	22	195	421	26	232	1	-	2.785	
Rehabilitación																			
Edificios (en nº de viv.) e vivendas																			
Áreas							365	-	115	-	880	-	-	4.313	-	-	-	-	5.663
Edificios (en nº de viv.) e vivendas	1.144	1.222	89	106	10	581	974	497	3.860	1.974	734	995	3.140	(2)	420	45	3	15.804	
Con cesión de patrimonio público	Resto	139	-	47	-	9	38	75	90	207	54	115	71	45	13	79	1	965	
Solo																			
Solo 1 (a medio plazo)																			
Con cesión de patrimonio público	3.702	-	-	-	-	-	200	-	560	-	90	-	-	-	-	-	-	4.462	
Resto	368	-	-	-	-	-	355	-	-	-	-	-	16.410	-	-	-	-	17.243	
Solo 2 (formación de patrimonio público)																			
Con cesión de patrimonio público	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Resto	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Totais																			
Total vivendas	12.995	2.817	1.101	645	1.882	1.286	2.279	2.495	10.052	13.973	2.928	4.376	9.270	2.957	1.355	599	153	71.163	
Total solo	4.090	2.817	1.101	645	2.082	1.641	2.839	2.495	10.142	13.973	2.928	4.376	16.410	2.957	1.355	599	-	21.705	
Total vivendas+solo	17.085	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	25.680	-	-	-	-	92.888	

(1) semidet. para País Vasco e Navarra
 (2) parte de la información da Comunidade Autónoma
 (3) precio máximo, segundo art. 16.1.a)
 (4) precio máximo, segundo art. 16.1.c)
 (5) IPO de ámbito especial

Fonte: Ministerio de Fomento, Dirección General de la Vivienda, la Arquitectura y el Urbanismo
 (1) semidet. para País Vasco e Navarra
 (2) parte de la información da Comunidade Autónoma
 (3) precio máximo, segundo art. 16.1.a)
 (4) precio máximo, segundo art. 16.1.c)
 (5) IPO de ámbito especial

CADRO 3.6.5.

Préstamos concedidos para viviendas de protección oficial nas CC.AA. (1)1999: distribución segundo modalidades de actuación protegidas

(en miles de pesetas)

	Andalucía	Aragón	Asturias	Baleares	Canarias	Cantabria	Castela e León	Castela-A Mancha	Cataluña	C. Valenciana	Extremadura	Galicia	Madrid	Murcia	A Rioxa	Ceuta	Melilla	Total	
Viviendas protegidas de nueva construcción																			
Para venta																			
Grupo A (2)	6.167	3.012	4.677	547	6.708	1.907	2.803	8.909	19.555	50.756	3.020	9.187	5.090	2249	212	1.368	161.945		
Grupo B (3)	-	1.583	1.386	483	-	287	3.060	2.197	730	3.778	12.450	40.889	10.526	21.944	810	4.416	-	94.638	
Grupo C (4)	-	16.062	2.050	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4.814	2.272	441	394	-	46.940	
Para alquiler																			
A 10 años	134	1.001	-	-	-	-	-	-	442	-	987	71	-	-	270	195	241	-	6.966
A 25 años	1.777	66	-	-	-	-	-	-	409	-	2.789	478	-	93	2.060	48	-	-	7.720
Cofinanciación de VPO de promoción pública																			
Para venta																			
Para alquiler	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Adquisición de otras viviendas existentes																			
Grupo A (2)	831	2.098	73	172	-	90	302	769	837	924	5.386	238	614	192	558	1.071	-	14.137	
Grupo B (3)	61	1.596	905	-	-	8	422	2.194	-	8.302	1.166	105	1.322	3.493	150	1.777	9	-	21.520
Rehabilitación																			
Áreas																			
Edificios (en nº de viv.)																			
Consobrencion																			
Resto	457	-	91	3	22	105	80	172	-	623	167	206	-	176	85	54	-	2.413	
Solo																			
Solo 1 (a medio plazo)																			
Consobrencion																			
Resto	336	-	-	-	-	-	-	-	499	-	-	-	-	-	-	-	-	28.560	
Solo 2 (formación de patrimonio público)																			
Consobrencion																			
Resto	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Totals																			
Total viviendas	80.999	11.406	7.221	1.491	13.532	4.933	7.638	13.646	46.562	98.388	13.060	26.741	13.102	23.722	6.662	4.879	1.373	376.357	
Total solo	336	11.406	7.221	1.491	13.532	4.932	7.638	13.646	46.607	98.388	13.060	26.741	13.060	23.722	6.662	4.879	1.373	376.357	
Total viviendas+Solo	81.335	11.406	7.221	1.491	13.532	4.932	7.638	13.646	46.607	98.388	13.060	26.741	13.060	23.722	6.662	4.879	1.373	405.916	

(1) sendidas para País Vasco e Navarra

(2) preço máximo, segundo art. 1.a)

(3) preço máximo, segundo art. 1.b,c)

(4) I.P.C. de viviendas especiais

Fonte: Ministerio de Fomento, Dirección General de la Vivienda, la Arquitectura y el Urbanismo

cións presentadas en 1999 foi de 111.975 pesetas, fronte ás 142.988 do ano anterior.

O 15 de xullo iniciouse o proxecto *Arbitraxe in situ-Xacobeo 99*, que recibiu ata finais do mes de outubro un total de 104 denuncias-reclamacións formuladas polos consumidores e usuarios. Destas solicitudes, 31 foron admitidas a trámite pola Xunta Arbitral de Consumo de Galicia (29,8%) e as restantes 73 foron enviadas ós organismos competentes para a súa resolución.

Das 31 solicitudes admitidas, 16 foron arquivadas (2 por acordo entre as partes e 14 pola non aceptación da arbitraxe), 1 foi resolta por mediación e 14 por laudo.

O sector da hostalería/restauración foi o que recibiu o maior número de solicitudes de arbitraxe, con 50, seguido dos albergues, con 20, e as axencias de viaxes, con 12.

Vivenda

Este apartado adícase ó estudio das políticas de vivenda desenvolvidas. Partindo dos datos da Dirección General de la Vivienda, la Arquitectura y el Urbanismo (Ministerio de Fomento), veranse os aspectos relacionados coas vivendas financiadas e os préstamos concedidos para vivendas de protección oficial segundo modalidades de actuacións protexidas.

• Plan de vivenda.-

No caso das vivendas financiadas, **cadro 3.6.4.**, o seu número ascendeu en Galicia a 4.376 en 1999, o que representa o 4,7% do conxunto do estado. Destas 4.376 vivendas financiadas, un total de 3.011 vivendas son vivendas protexidas de nova construcción (o 68,8% do total das vivendas financiadas en 1999).

Comparado coas outras comunidades autónomas, o devandito cadro reflicte que Gali-

cia é a quinta comunidade con maior número de vivendas financiadas, por detrás de Madrid (25.680), Andalucía (17.085), a Comunidade Valenciana (13.973) e Cataluña (10.142). Entre estas catro comunidades suman o 72% do total das vivendas financiadas en España.

En relación ó problema do financiamento das vivendas de protección oficial, o **cadro 3.6.5.** amosa que en 1999 o valor total dos préstamos concedidos ascendeu a 26.741 millóns de pesetas, o que supón o 6,6% do total estatal (sen ter en conta os datos para o País Vasco e Navarra). Apréciase que a meirande parte do financiamento vai dirixido ás vivendas protexidas de nova creación, cun importe de 24.620 millóns de pesetas, que representa o 92,1% do total do importe dos préstamos concedidos para vivendas de protección oficial en Galicia.

Comparada co resto das comunidades, o **cadro 3.6.5.** amosa que Galicia é a quinta comunidade en cuanto ó valor destes préstamos concedidos, por detrás da Comunidade Valenciana (99.388 millóns de pesetas), Andalucía (81.335 millóns), Cataluña (46.607 millóns) e Madrid (41.782 millóns). Estas catro acollen o 66,3% do total dos préstamos concedidos.

Cultura

O apartado adicado á análise da cultura, tras presenta-la evolución dos diferentes programas dos presupostos da Xunta de Galicia nesta materia, amosa a actividade editorial ó longo dos dous últimos anos (libros e prensa escrita), a oferta e a demanda dos medios audiovisuais (artes escénicas, música clásica e moderna, radio e televisión, e cine) para finalizar cun comentario sobre a oferta de bibliotecas en Galicia.

Para a realización do mesmo, analízanse os datos facilitados polo INE, os Presupostos Xerais da Xunta, a Sociedad General de Auto-

CADRO 3.6.6.

**Presupostos consolidados da Consellería de Cultura, Comunicación Social e Turismo
 1998-99: distribución dos créditos por programas**

	1998	1999	99/98 (%)
Dirección e Servicios Xerais de Cultura	1.370,7	1.835,5	33,9
Bibliotecas e Prom. Do Libro e a lectura	457,0	473,1	3,5
Arquivos e Museos	519,0	443,9	-14,5
Promoción, difusión e cooperación cultural	2.839,6	2.979,4	4,9
Audiovisuais e fotografía	207,0	207,0	0,0
Difusión e animación sociocultural	149,5	-	-100,0
Teatro, música e danza	793,1	917,0	15,6
Patrimonio hist., artístico e arqueolóxico	2.366,2	2.376,6	0,4
Exposicións e artes plásticas	90,0	90,0	0,0
Cobertura informativa e apoio a com. social	550,4	546,6	-0,7
Radiodifusión e TVG	10.898,3	12.423,0	14,0
Ord. e xest. do turismo	1.900,2	2.030,7	6,9
Xacobeo	3.788,4	5.616,9	48,3
Fomento e potencia. do turismo	914,6	1.646,0	80,0
Ac. plan crecimiento e emprego	300,0	-	-100,0
Elaboración e difusión estatística	-	5,0	-
Total	27.144,0	31.590,7	16,4

Fonte: Xunta, Presupostos xerais da C.A.

CADRO 3.6.7.

Producción editorial 1998-99: distribución segundo o idioma da publicación

	Títulos publicados		
	1998	1999	99/98 (%)
Castelán	44.084	46.465	5,4
Catalán	6.821	6.971	2,2
Galego	934	1.070	14,6
Euskera	977	1.029	5,3
Outros idiomas ou dialectos nacionais	84	102	21,4
Alemán	143	156	9,1
Francés	205	291	42,0
Inglés	897	1.019	13,6
Outros idiomas estranxeiros	626	935	49,4
En dous ou más idiomas	1.003	1.136	13,3
Total títulos publicados	55.774	59.174	6,1

Fonte: INE, Estadística de la producción editorial de libros

res y Editores de las artes escénicas, musicales y audiovisuales (SGAE), a Oficina de Justificación de la Difusión (OJD), a Asociación para la Investigación de Medios de Comunicación e a Estadística de Bibliotecas do INE.

O **cadro 3.6.6.** reflicte o presupuesto consolidado da Consellería de Cultura, Comunicación Social e Turismo e a súa distribución por programas. Este presupuesto ascendeu a 31.590,7 millóns de pesetas en 1999, un 16,4% máis que no exercicio anterior, cando se adicaron un total de 27.144 millóns.

Como recolle o **cadro 3.6.6.**, os programas cun maior presuposto son, por unha banda, o de Radiodifusión e TVG, con 12.423 millóns de pesetas –que tería como obxetivos aporta-los recursos económicos complementarios para o funcionamento da CRTVG e das súas empresas, a dotación de medios materiais e técnicos necesarios para o mentemento das redes de radio e televisións institucionais e dotar dos recursos necesarios para o desenvolvemento de experiencias de radio e televisión dixitais e de comunicación por satélites, así como para a participación en programas europeos nas mate-

CADRO 3.6.8.

Producción editorial nas CC.AA. 1998-99: títulos e exemplares

	Total		Libros		Folletos	
	Títulos		Exemplares (1)		Títulos	
	1998	1999	1998	1999	1998	1999
Andalucía	3.352	3.623	4.021	4.188	3.079	3.380
Aragón	1.193	1.574	4.486	5.925	1.096	1.350
Asturias	838	931	1.008	1.008	731	817
Baleares	661	561	1.079	713	582	508
Canarias	555	792	554	947	485	692
Cantabria	346	374	726	640	321	328
Castela e León	2.434	2.636	5.090	5.138	2.125	2.275
Castela - A Mancha	629	711	1.926	1.867	546	621
Cataluña	20.006	19.803	120.986	106.065	17.818	17.612
C. Valenciana	3.706	3.803	4.739	6.192	3.285	3.494
Extremadura	298	305	286	289	280	287
Galicia	1.520	1.752	2.519	3.307	1.344	1.579
Madrid	16.032	17.884	78.957	91.755	14.814	16.484
Murcia	525	565	575	761	480	540
Navarra	1.043	1.188	4.493	4.919	979	1.073
Pais Vasco	2.489	2.505	5.205	5.579	2.243	2.251
Rioxa	111	140	114	167	105	126
Ceuta e Melilla	36	27	24	77	31	25
Total	55.774	59.174	236.810	239.537	50.344	53.442
					216.773	213.933
					5.430	5.732
						20.037
						25.604
					176	173
					2.669	2.638

(1) exemplares en miles

Fonte: INE, Estadística de la producción editorial de libros

CADRO 3.6.9.

Tirada e difusión da prensa escrita 1998-99 (1)

	1998		1999	
	Tirada	Difusión	Tirada	Difusión
ABC ed. Galicia	9.395	5.022	7.830	3.793
Atlántico Diario	6.294	4.267	5.534	4.146
El Correo Gallego	20.146	17.674	21.259	18.126
El Mundo del Siglo XXI (ed. Galicia)	13.191	8.693	12.827	8.586
El Progreso	17.436	14.805	17.813	15.104
Faro de Vigo	47.451	39.536	50.252	42.278
ed. Ourense	1.397	949	1.406	970
ed. dominical	60.239	51.274	64.445	56.044
La Voz de Galicia	125.464	105.553	128.587	108.841
ed. A Coruña	91.432	78.245	93.264	80.753
ed. Lugo	10.832	8.838	11.172	9.152
ed. Ourense	6.528	5.241	6.720	5.394
ed. Pontevedra	19.347	15.599	19.577	15.554
ed. dominical	169.125	144.285	167.042	145.004
Marca (ed. Galicia)	37.646	27.074	39.922	28.639

(1) soamente os diarios controlados pola OJD

Fonte: Oficina de Justificación de la Difusión

CADRO 3.6.10.

Penetración dos medios de comunicación nas CC.AA. 1999

	(en %)						
	Diarios	Suplementos	Revistas	Radio (1)	Televisión (1)	Cine (2)	Internet (3)
Andalucía	24,4	16,2	44,5	50,4	90,2	8,7	4,6
Aragón	39,7	42,9	53,0	52,7	87,7	11,7	8,0
Asturias	54,8	47,5	63,1	58,6	88,5	6,4	5,3
Baleares	51,7	40,1	69,6	51,6	87,4	10,6	6,6
Canarias	34,9	16,2	59,4	53,7	86,8	10,0	6,2
Cantabria	50,4	49,1	62,5	53,1	90,0	6,6	6,1
Castela e León	39,1	35,4	53,1	56,4	91,6	8,4	4,9
Castela-A Mancha	21,8	15,5	43,7	43,6	91,4	7,4	3,7
Cataluña	38,8	35,4	58,4	56,2	90,0	12,4	11,5
C.Valenciana	32,2	30,2	59,9	51,6	90,1	12,0	7,5
Estremadura	30,2	21,8	50,5	50,7	95,2	6,4	4,8
Galicia	36,9	32,3	43,1	50,8	89,1	6,9	4,4
Madrid	30,6	34,0	51,6	51,6	87,0	12,2	9,7
Murcia	29,1	28,2	53,6	54,5	89,3	8,5	6,6
Navarra	57,8	49,0	58,3	56,9	83,7	10,8	5,6
País Vasco	57,1	60,8	61,7	60,1	88,8	12,5	6,5
A Rioxá	47,5	40,5	52,0	52,4	90,4	12,7	7,2
Total	35,2	31,3	53,3	53,0	89,4	10,2	7,0

(1) audiencia acumulada diaria

(2) polo menos unha vez na última semana

(3) uso nos últimos 30 días

Fonte: Asociación para la Investigación de Medios de Comunicación

rias de radiodifusión e televisión– e mailos programas do Xacobeo (5.616,9 millóns), o de Patrimonio histórico artístico e arqueolóxico (2.376,6 millóns) e o de promoción e cooperación cultural (2.979,4 millóns).

Xunto á Consellería e o seu organismo autónomo, o Instituto Galego das Artes Escénicas e Musicais (IGAEM), existen catro sociedades públicas –S.A. de Xestión do Plan Xaco-

beo, Compañía de R.T.V.G., Turgalicia, S.A. e a recién creada Redes de Telecomunicación galegas, S.A. (Retegal)– cun presupuesto total de 26.285 millóns de pesetas, fronte ós 13.944 millóns de pesetas de 1998.

• A actividade editorial.-

Ó longo de 1999 publicáronse, tal e como reflicten os **cadros 3.6.7. e 3.6.8.**, un total de 59.174 títulos, o que supón un crecemento do

6,1% respecto ó ano anterior. Do total de títulos publicados en España, 1.070 corresponden a títulos en galego, o que significa un aumento do 14,6% respecto a 1998. Tendo en conta esta evolución, o peso relativo dos títulos publicados en galego no total español medra do 1,7% de 1998 ata o 1,8% do último ano.

Atendendo ó **adro 3.6.8.**, que recolle a produción editorial nas diferentes comunidades autónomas, Galicia publicou un total de 1.752 títulos, o 3% dos títulos que se publicaron en España en 1999. A súa tirada media foi de 1.888 exemplares por título, fronte ós 1.657 exemplares do ano anterior.

Se temos en conta a produción editorial de libros, a diferencia do acontecido o ano anterior, o devandito **adro 3.6.8.** amosa que Galicia experimentou un crecemento dun 17,5% no número de títulos, ata chegar ós 1.579 títulos. Atendendo ó número de exemplares, a tirada media por título ascendeu a 1.690 exemplares.

Respecto á prensa escrita, o **adro 3.6.9.** amosa que en 1999 La Voz de Galicia segue sendo o principal xornal galego pola súa tirada (128.587 exemplares diarios e 167.042 na edición dominical) e difusión, datos que o convierten no décimo segundo diario en importancia a nivel estatal.

O grado de penetración dos diferentes medios de comunicación está reflectido no **adro 3.6.10.** Comparado co total estatal, agás no caso dos diarios e dos suplementos, Galicia presenta un menor grado de penetración. Tendo en conta os datos do ano anterior, constátase un crecemento no uso de internet, das televisións e dos suplementos, en tanto que descende a utilización dos demais medios de comunicación.

Comparado co resto das comunidades autónomas, Galicia presenta o menor grado de

penetración no caso das revistas, e o segundo no caso da radio e internet.

• **Os medios audiovisuais.-**

En relación ó **equipamento** dos centros onde se desenvolveron actividades audiovisuais, o **adro 3.6.11.** reflicte o reducido peso dos centros galegos no total español, xa que só o número de emisoras de radio e o número de salas de concertos de música moderna superan o 6%. Asemade, atendendo ó número de salas por millón de habitantes, agás no caso da provincia de Lugo, Galicia está por debaixo da media española.

Atendendo ás representacións escénicas, en Galicia había en 1998 un total de 144 recintos, o que supón o 3,2% do total de recintos existentes en España, en tanto que o número de salas ascendía a 114 (4,1% do total). Segundo o ratio salas por millón de habitantes, Galicia está por riba a media española (41,6, fronte a 40,7 en España), aínda que esta cifra acádase por mor do efecto da provincia de Lugo, xa que as outras tres provincias atópanse por debaixo da media, e en especial Ourense, onde este ratio acada o 14,4.

Respecto ás **actividades** desenvolvidas, **adro 3.6.13.**, en 1998 houbo un total de 787 representacións teatrais (o 1,8% do total estatal), fronte ás 730 do ano anterior. A provincia de A Coruña, a pesares do seu descenso, acolle máis da metade das representacións, o 51,6%, en tanto que a provincia de Pontevedra acolle o 28,3% das representacións totais. Ourense e Lugo son as que menos representacións acullen, co 8% e o 12,1%, respectivamente.

Finalmente, o **adro 3.6.12.** amosa o número de **espectadores** e a **recadación** das artes escénicas e reflicte un crecemento do 17,9% (32.463 persoas) no número de espectadores no ano 1998 respecto a 1997. Este crecemento dos espectadores veu acompañado por

CADRO 3.6.11.

Equipamento dos centros culturais con actividade 1998

	Galicia	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	España	G/E (%)
Representacións Escénicas							
recintos	144	55	34	8	47	4.567	3,2
salas	114	44	28	5	37	2.781	4,1
locais	23	9	5	2	7	1.457	1,6
sen clasificar	7	2	1	1	3	329	2,1
salas/millón habs.	41,6	39,6	75,6	14,4	40,4	40,7	
Concertos música clásica							
recintos	136	67	39	6	24	3.574	3,8
salas	67	34	16	4	13	1.611	4,2
salas/millón habs.	24,4	30,6	43,2	11,5	14,2	40,7	
Concertos música moderna							
recintos	569	277	111	30	151	9.535	6,0
salas	290	128	51	15	96	3.852	7,5
Cines							
salas	167	79	28	15	45	2.988	5,6
pantallas/millón habs.	62,0	72,0	77,0	45,0	50,0	74,0	
Televisión							
canais	19	6	5	2	6	669	2,8
cable	6	2	1	-	3	366	1,6
ondas	13	4	4	2	3	303	4,3
Radio							
emisoras	113	33	26	26	28	1.519	7,4

Fonte: Sociedad General de Autores de España

CADRO 3.6.12.

Espectadores e racadación nos centros con actividades culturais 1997-98

	Espectadores		Recadación	
	1997	1998	1997	1998
Artes escénicas	181.213	213.676	153	138,9
Música clásica	161.922	158.612	39,6	59,5
Música moderna		867.552		601,3
Cine	5.075.000		2.742,9	

Fonte: Sociedad General de Autores de España

CADRO 3.6.13.

Actividades das representacións escénicas 1997-98

	Espectáculos		Produccións		Representacións teatrais		
	1997	1998	1997	1998	1997	1998	98/97
Galicia	481	530	260	355	730	787	7,8
A Coruña					429	406	5,4
Lugo					68	95	39,7
Ourense					32	63	96,9
Pontevedra					201	223	10,9
España	17.357	20.780	7.729	10.104	37.919	42.751	12,7

Fonte: Sociedad General de Autores de España

CADRO 3.6.14.

Consumo diario de radio e televisión nas CC.AA. 1998-99

(media de minutos sobre o total da poboación)

	1998		1999	
	Radio	Televisión	Radio	Televisión
Andalucía	91	234	84	233
Aragón	91	195	90	182
Asturias	111	206	116	197
Baleares	80	187	84	203
Canarias	93	195	99	211
Cantabria	94	233	93	239
Castela e León	99	208	104	220
Castela - A Mancha	67	269	86	269
Cataluña	109	239	105	232
C. Valenciana	108	235	108	235
Estremadura	84	235	88	246
Galicia	90	192	87	199
Madrid	84	221	86	221
Murcia	103	216	114	234
Navarra	110	188	89	181
País Vasco	107	197	97	211
A Rioxia	97	190	78	195
Total	96	222	95	224

Fonte: Asociación para la Investigación de Medios de Comunicación

CADRO 3.6.15.

Consumo de TV, cota cadena. 1998

	Galicia	España
TVE 1	27,9	25,6
La 2	8,2	8,8
Tele 5	19,8	20,4
Antena 3	22,2	22,8
C+ (Aberto)	1,9	2,4
Autonómicas	18,1	16,5
Outras	2,0	3,6
Consumo diario (minutos)	198	210

Fonte: Sociedad General de Autores de España

un descenso da recadación do 9,2%, para aendar os 138,9 millóns de pesetas.

No que ó equipamento para as actividades de **música clásica**, o **cadro 3.6.11.** reflicte que Galicia conta cun total de 136 recintos (o 3,8% do total estatal), das que 67 poden ser considerados como salas (o 4,2% do total de salas españolas). Comparado co total estatal, o número de salas por cada millón de habitantes en Galicia é moi inferior ó español, cun valor de 24,4, fronte ó 40,7 do conxunto do estado. As provincias de Ourense e Pontevedra son as que presentan os menores valores deste ratio, con 11,5 e 14,2, ó contrario do que acontece no caso da provincia de Lugo, onde a relación (43,2) é superior á correspondente a España.

O número de concertos ó longo de 1998 ascendeu a 514 (4,0% do total estatal) e o número de sesións a 520 (3,9%). A metade destas sesións desenvolvéreronse na provincia de A Coruña (262 sesións) en tanto que no polo oposto, Ourense foi a que menos celebrou, con 39. O número de asistentes a este tipo de espectáculos descendeu un 2% en 1998 para situarse nos 158.612 espectadores, en tanto que a recadación medrou un 50,3%, acadando os 59,5 millóns de pesetas.

No que á **música moderna** se refire, houbo un total de 569 recintos que tiveron actividade ó longo do ano 1998 (dos que 290 eran salas). O número de espectadores que asistiu a estos espectáculos ascendeu a

CADRO 3.6.16.

Bibliotecas nas CC.AA. 1998: distribución segundo tipo

	Bibliotecas (unidades administrativas)				Total puntos de servicio	
	Total bibliotecas	Nacionais e outras importantes non especializadas	De institucións de ensino superior	Especializadas		
Andalucía	929	9	86	143	691	1.080
Aragón	333	4	30	64	235	380
Asturias	150	2	6	27	115	184
Baleares	193	2	8	51	132	211
Canarias	236	3	32	35	166	263
Cantabria	62	1	2	15	44	75
Castela e León	496	10	74	110	302	709
Castela- A Mancha	434	5	19	44	366	475
Cataluña	889	4	89	346	450	1.000
C. Valenciana	652	5	34	121	492	770
Estremadura	410	2	24	28	356	442
Galicia	507	5	62	101	339	601
Madrid	719	3	102	300	314	947
Murcia	132	1	5	32	94	184
Navarra	123	1	4	27	91	136
País Vasco	439	3	45	103	288	477
Rioxa, A	36	1	4	7	24	56
Ceuta e Melilla	28	2	6	-	20	30
Total	6.768	63	632	1.554	4.519	8.020

Fonte: INE, *Estadística de Bibliotecas*

867.552 persoas, cunha recadación de 601,3 millóns de pesetas.

En relación á **radio** e á **televisión**, o **cadro 3.6.14.** reflicte o consumo diario dos mesmos nas diferentes comunidades autónomas. O consumo galego é inferior á media estatal en ámbitos dous casos.

O consumo medio diario de radio da poboación galega foi de 87 minutos en 1999 (90 o ano anterior), o que sitúa a Galicia como a sexta comunidade con menor consumo de radio, por diante de A Rioxa (78 minutos de media), Andalucía e Baleares (84 minutos) e Castela A Mancha e Madrid (86 minutos). No caso da televisión, o consumo medio diario foi de 199 minutos (192 minutos en 1998), co que Galicia é a quinta comunidade con menor consumo, tras Navarra (181 minutos), Aragón (182), A Rioxa (195) e Asturias (197).

O **cadro 3.6.15.** reflicte as cotas de audiencia das distintas cadenas televisivas. TVE 1 é a cadea máis vista tanto en Galicia como en España, cun 27,9% e un 25,6% de cota de pantalla, respectivamente. Antena 3, Tele 5 e

as autonómicas seguen en este orde. No caso das autonómicas, a cota de audiencia da cadea autonómica galega é superior á media do conxunto das televisións autonómicas en España (18,1% e 16,5%, respectivamente).

Respecto ós **cines**, en 1998 había en Galicia un total de 167 salas de cine, o que supoñía o 5,6% do total de salas existentes no conxunto do estado. A provincia de A Coruña é a que máis salas acolle, con 79, seguida de Pontevedra, con 45, e de Lugo e Ourense, con 28 e 15, respectivamente. Atendendo á relación entre o número de salas e a poboación, Galicia está por debaixo da media estatal, con 62 salas por cada millón de habitantes, fronte ás 74 no caso español. Por provincias, igual que nos casos anteriores, a provincia de Lugo presenta un valor superior á media española (77) mentres que as outras tres provincias atópanse por debaixo da mesma: Ourense, 45; Pontevedra, 50; e A Coruña 72 (**cadro 3.6.11.**).

O número de sesións de cine nese ano foi de 103.719, das que 56.897 corresponden á provincia de A Coruña. Ourense foi a provincia con menos sesións: 7.604. O número de espec-

tadores nos cines galegos en 1998 ascendeu a 5.075.000 persoas e a recadación, a 2.742,9 millóns de pesetas.

O gasto por persoa e ano en cine ascende en Galicia a 1.020,3 pesetas, fronte ás 1.638,5 en España. Atendendo á desagregación provincial, o maior gasto está na provincia de A Coruña, con 1.399,6 pesetas/ano, e o menor na provincia de Ourense, con 521 pesetas.

• **Bibliotecas.-**

No ano 1998 había en Galicia un total de 507 bibliotecas, cun total de 601 puntos de servicio, o que representa o 7,5% do total estatal en ámbolos dous casos. Comparado cos datos do ano 1996, en Galicia hai 27 bibliotecas máis, un 5,6%, en tanto que o número de puntos de servicio medra un 5,8% (33 puntos de servicio máis) (**adro 3.6.16.**).

Atendendo á desagregación segundo o seu tipo, o devanditoadro reflicte que dúas terceiras partes das bibliotecas galegas son bibliotecas públicas (339) e que hai un total de 101 bibliotecas especializadas. Comparado co ano 1996, aumenta o número de bibliotecas públicas (30 bibliotecas máis) e o das bibliotecas especializadas (unha máis), en tanto que descende lixeiramente o número de bibliotecas pertencentes ós outros dou grupos. ■

